COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 2.6.2017
COM(2017) 314 final

2017/0129 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei de punere în aplicare 2015/1411/UE a Consiliului privind aprobarea programului de ajustare macroeconomică pentru Grecia

EXPUNERE DE MOTIVE

Ca răspuns la o cerere din 8 iulie 2015, adresată de Republica Elenă președintelui Consiliului guvernatorilor Mecanismului european de stabilitate (MES), privind acordarea unui sprijin pentru stabilitate sub forma unui împrumut cu o perioadă de valabilitate de trei ani, Consiliul guvernatorilor MES a solicitat Comisiei Europene, în cooperare cu Banca Centrală Europeană și împreună cu Fondul Monetar Internațional, să convină asupra unui memorandum de înțelegere care detaliază condițiile aferente unui mecanism de asistență financiară pentru perioada 2015-2018, în conformitate cu articolul 13 alineatul (3) din Tratatul privind MES, precum și asupra unui program de ajustare macroeconomică pentru Grecia. Programul a fost elaborat în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 472/2013. La 11 august 2015, instituțiile respective au ajuns la un acord la nivel tehnic cu guvernul elen asupra unui program de ajustare macroeconomică (denumit în continuare „programul”).

La propunerea Comisiei, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare 2015/1411/UE privind aprobarea programului.

În conformitate cu articolul 1 alineatul (2) din Decizia 2015/1411/UE, Comisia, în colaborare cu Banca Centrală Europeană (BCE) și, după caz, cu Fondul Monetar Internațional (FMI), a efectuat o a doua analiză în vederea evaluării progreselor cu privire la punerea în aplicare a măsurilor convenite, precum și a eficacității și a impactului social și economic al acestora. În urma analizei, actualul program de ajustare macroeconomică a fost actualizat pentru a reflecta măsurile luate de autoritățile elene până la sfârșitul primului trimestru al anului 2017.

În urma discuțiilor dintre instituțiile menționate și guvernul elen, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 7 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 472/2013, precum și a definirii condițiilor care stau la baza programului, Comisia a adoptat o Propunere de decizie de punere în aplicare a Consiliului de modificare a Deciziei de punere în aplicare 2015/1411/UE privind aprobarea programului de ajustare macroeconomică pentru Grecia în temeiul Regulamentului (UE) nr. 472/2013.

2017/0129 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei de punere în aplicare 2015/1411/UE a Consiliului privind aprobarea programului de ajustare macroeconomică pentru Grecia

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 472/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind consolidarea supravegherii economice și bugetare a statelor membre din zona euro care întâmpină sau care sunt amenințate de dificultăți grave în ceea ce privește stabilitatea lor financiară[1], în special articolul 7 alineatul (5),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) La 16 iulie 2015, Consiliul guvernatorilor Mecanismului european de stabilitate (MES) a invitat Comisia ca, în colaborare cu Banca Centrală Europeană (BCE), cu MES, cu autoritățile elene și, după caz, cu Fondul Monetar Internațional (FMI), să convină asupra unui program de ajustare macroeconomică pentru Grecia sub forma unui împrumut. Programul a fost elaborat în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 472/2013. La 11 august 2015, instituțiile respective au ajuns la un acord la nivel tehnic cu guvernul elen asupra unui program de ajustare macroeconomică (denumit în continuare „programul”). La propunerea Comisiei, programul a fost adoptat de către Consiliu sub forma unei decizii de punere în aplicare a Consiliului([2]).

(2) Ca urmare a acordului respectiv, Grecia a adoptat un pachet cuprinzător de politici care trebuie pus în aplicare în cadrul unui program MES de ajustare macroeconomică pe trei ani, urmând să se deruleze între al treilea trimestru al anului 2015 și al treilea trimestru al anului 2018.

(3) Pachetul cuprinzător de politici, inclus într-un memorandum de înțelegere MES privind condițiile specifice de politică economică (denumit în continuare „memorandumul de înțelegere”) din 19 august 2015, are drept scop restabilirea încrederii pe piețele financiare, restabilirea unor echilibre macroeconomice solide și crearea condițiilor necesare pentru revenirea economiei la o creștere durabilă. Pachetul este structurat pe patru piloni: restabilirea sustenabilității bugetare, asigurarea stabilității financiare, creșterea competitivității și consolidarea creșterii economice și modernizarea statului și a administrației publice.

---

[1] JO L 140, 27.5.2013, p. 1.

[2] Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1411 a Consiliului din 20 august 2015 privind aprobarea programului de ajustare macroeconomică pentru Grecia (JO L 219, 20.8.2015, p. 12).

(4) După finalizarea unei prime analize a programului și ca urmare a declarației Eurogrupului din 25 mai 2016, a unei evaluări pozitive din partea Comisiei și a BCE cu privire la punerea în aplicare a programului și a aprobării MES, la 16 iunie 2016 Grecia și Comisia, în numele MES, au semnat un memorandum de înțelegere suplimentar. Memorandumul de înțelegere suplimentar actualizează condițiile de politică stabilite în memorandumul de înțelegere pentru a reflecta progresele înregistrate în punerea în aplicare a programului.

(5) La 25 mai 2016, Eurogrupul a analizat, de asemenea, sustenabilitatea datoriei elene. Acesta a ajuns la un acord asupra unui pachet de măsuri privind datoria care urmează să fie introduse progresiv, după caz, pentru a îndeplini criteriu de referință convenit cu privire la nevoile brute de finanțare. Eurogrupul a convenit ca primul set de măsuri să fie pus în aplicare pe termen scurt, și anume după finalizarea primei analize și până la sfârșitul programului. La 23 ianuarie 2017, Consiliul de administrație al MES și cel al Fondului european de stabilitate financiară au adoptat normele de punere în aplicare a setului de măsuri de reducere a datoriei pe termen scurt pentru Grecia, a cărui punere în aplicare a început. Eurogrupul din 25 mai 2016 a convenit de asemenea că, după punerea în aplicare cu succes a programului până la jumătatea anului 2018, se preconizează punerea în aplicare a unui posibil al doilea set de măsuri, dacă este necesar, pentru atingerea criteriilor de referință convenite cu privire la sustenabilitatea datoriei.

(6) La 25 mai 2016, Eurogrupul a salutat intenția conducerii FMI de a recomanda Consiliului director al fondului să aprobe un acord financiar pentru Grecia. Eurogrupul a confirmat această poziție la 5 decembrie 2016 și a subliniat, de asemenea, necesitatea unor condiții comune, asupra cărora să convină toate instituțiile și Grecia[3]. La 5 decembrie 2016, Eurogrupul a solicitat, de asemenea, ca instituțiile și statul elen să reia fără întârziere negocierile în vederea ajungerii la un acord tehnic (cât mai curând posibil, pe baza unor astfel de condiții comune) și a mandatat Grupul de lucru pentru Eurogrup să evalueze acordul tehnic respectiv. Condițiile respective includ adoptarea unui pachet fiscal prelegislativ pentru a contribui la garantarea unui excedent primar de 3,5 % din PIB pe termen mediu.

(7) Economia Greciei a prezentat un grad ridicat de reziliență la mediul caracterizat de un nivel înalt de incertitudine și la impunerea controalelor asupra capitalului, PIB-ul reducându-se cu doar 0,2 % în 2015. În 2016, economia Greciei a stagnat, întrucât creșterea emergentă a consumului privat a fost compensată de o scădere a consumului public și a exporturilor nete. Previziunile din primăvara anului 2017 ale Comisiei preconizează o creștere a economiei Greciei cu 2,1 % în 2017 și, respectiv, cu 2,5 % în 2018, pe fondul îmbunătățirii percepției generale asupra economiei, care sprijină investițiile și consumul.

(8) Conform previziunilor, ponderea datoriei în PIB ar urma să ajungă la 179,0 % în 2016, la 178,8 % în 2017, la 174,6 % în 2018 și la 165,2 % în 2019. Prin urmare, ponderea datoriei în PIB ar urma să se situeze pe o traiectorie descendentă începând din 2017. Grecia a atins excedente primare de 0,5 % din PIB în 2015 și de 4,2 % din PIB în 2016, depășind obiectivele programului său cu -0,25 % și, respectiv, cu 0,5 % din PIB. Autoritățile elene vor urmări o traiectorie bugetară bazată pe obiective privind excedentul primar de 1,75 % din PIB în 2017 și de 3,5 % din PIB în 2018 și pe termen mediu. Traiectoria obiectivelor bugetare este în concordanță cu ratele de creștere

[3] http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/12/05-eurogroup-statement-greece/

preconizate ale economiei Greciei, pe măsură ce aceasta se redresează după cea mai gravă recesiune a sa înregistrată vreodată.

(9) Având în vedere versiunea actualizată a previziunilor serviciilor Comisiei și rezultatele celei de a doua analize efectuate de Comisie în colaborare cu BCE și, după caz, cu FMI, ar trebui realizată o actualizare a programului existent care să reflecte reformele realizate de autoritățile elene până la sfârșitul primului trimestru al anului 2017. Pe această bază, condițiile actualizate ar trebui să evidențieze gama de politici necesare pentru o punere în aplicare cu succes a programului în viitor, cu scopul revenirii economiei Greciei la o creștere durabilă. Prin urmare, este adecvat să se modifice Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1411 a Consiliului.

(10) Orice formă de asistență financiară primită de Grecia în sprijinul punerii în aplicare a politicilor din cadrul programului său de ajustare macroeconomică ar trebui să respecte normele juridice și politicile Uniunii, în special cadrul de guvernanță economică al Uniunii și Carta drepturilor fundamentale a UE. În cazul în care oricare dintre măsurile avute în vedere în programul de ajustare macroeconomică limitează exercitarea drepturilor și a libertăților recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a UE, limitările respective sunt în conformitate cu articolul 52 alineatul (1) din aceasta. Orice intervenție în sprijinul instituțiilor financiare ar trebui să se desfășoare în conformitate cu normele Uniunii în materie de concurență. Comisia ar trebui să se asigure că toate măsurile stabilite printr-un memorandum de înțelegere în contextul asistenței financiare solicitate din partea MES sunt în deplină concordanță cu prezenta decizie,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Articolul 2 din Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/1411 a Consiliului se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Grecia continuă consolidarea fiscală prin intermediul unor măsuri permanente de înaltă calitate, reducând în același timp la minimum impactul asupra populației vulnerabile. Autoritățile elene se angajează să asigure sustenabilitatea finanțelor publice și să realizeze excedente primare considerabile și sustenabile pe termen mediu, care vor reduce în mod constant ponderea datoriei în PIB. În consecință, Grecia urmărește o traiectorie bugetară bazată pe obiective privind excedentul primar de 1,75 % din PIB în 2017 și de 3,5 % din PIB începând din 2018 și pe termen mediu. Autoritățile se angajează să adopte măsuri structurale suplimentare care să genereze 0,3 % din PIB până în 2018 pentru a garanta traiectoria vizată în ceea ce privește excedentul primar. Printre măsurile destinate realizării obiectivelor respective privind excedentul primar și convenite în cadrul celei de a doua analize a programului se numără: simplificarea prestațiilor sociale și abolirea cheltuielilor fiscale pe baza recomandărilor formulate în cadrul analizei sistemului de protecție socială furnizate de Banca Mondială; raționalizarea cheltuielilor din sistemul de sănătate prin lărgirea domeniului de aplicare a cadrului bugetar închis și reducerea plafoanelor de recuperare; introducerea unei taxe pe serviciile de închiriere pentru cazarea turiștilor pe termen scurt; și raționalizarea anumitor stimulente și alocații din sectorul public destinate încurajării performanței.

(2) În sprijinul reechilibrării bugetului în direcția unor politici mai favorabile creșterii și echitabile din punct de vedere al distribuției, garantând totodată atingerea obiectivelor bugetare pe termen mediu, autoritățile legiferează următoarele acțiuni:

(i) strategia fiscală pe termen mediu pentru perioada 2018-2021 în concordanță cu obiectivele convenite pe termen mediu, care ar trebui realizate fără măsuri care să afecteze creșterea;

(ii) reforma sistemului de pensii care să genereze economii nete de 1 % din PIB pe termen mediu și o reformă a impozitului pe venitul persoanelor fizice care să fie pusă în aplicare și să genereze economii nete de 1 % din PIB în 2020 și pe termen mediu;

(iii) un pachet fiscal care să stimuleze creșterea și care să corespundă, în termeni neți, veniturilor provenite din reforma impozitului pe venit al persoanelor fizice, cuprinzând: (i) o reducere a ratelor impozitului pe venitul persoanelor fizice și a suprataxei de solidaritate, cu un impact fiscal pe termen mediu de 0,8 % din PIB; (ii) o reducere a ratelor impozitului pe profit, cu un impact fiscal pe termen mediu de 0,1 % din PIB; și (iii) o reducere a impozitului pe proprietate (ENFIA), cu un impact de 0,1 % din PIB;

(iv) un pachet de cheltuieli specifice care să corespundă, în termeni neți, reformei sistemului de pensii, format din: (i) o creștere a cheltuielilor privind anumite prestații de asigurări sociale (subvenții pentru locuință, mese oferite în școli, educația și îngrijirea copiilor preșcolari/învățământ preșcolar, reducerea în funcție de nivelul veniturilor a coplăților din sistemul de sănătate), de 0,7 % din PIB; (ii) investiții în infrastructură publică de înaltă calitate, de 0,15 % din PIB; și (iii) politici active privind piața muncii, de 0,15 % din PIB;

(v) măsurile privind impozitul pe venitul persoanelor fizice vor fi puse în aplicare în 2019 în cazul în care, pe baza unei evaluări previzionale în contextul analizei finale a programului, este necesară o punere în aplicare anticipată în vederea atingerii obiectivului bugetar convenit privind excedentul primar de 3,5 % din PIB în 2019, care ar trebui realizat fără măsuri care să afecteze creșterea;

(vi) pachetul expansionist va fi pus în aplicare începând din 2019, condiționat de evaluarea și de aprobarea în cadrul analizei finale a programului, în urma unui proces transparent, suma care urmează să fie pusă în aplicare fiind în concordanță cu performanța peste așteptări proiectată a instituțiilor cu privire la obiectivele convenite pe termen mediu în vederea asigurării faptului că acestea sunt atinse.

(3) Autoritățile completează cadrul necesar pentru implementarea completă a Autorității Independente pentru Venituri Publice și pentru funcționarea eficace a acesteia. Ele iau măsuri suplimentare în vederea îmbunătățirii gradului de respectare a obligațiilor fiscale, inclusiv prin acte legislative pentru promovarea și facilitarea utilizării plăților electronice. Măsurile pentru intensificarea luptei împotriva evaziunii fiscale vizează, printre altele, îmbunătățirea modelului de cooperare între justiție și administrațiile fiscale.

(4) Autoritățile iau măsuri pentru a consolida în continuare procesul bugetar și gestionarea finanțelor publice. Ele se asigură că legislația națională este în deplină concordanță cu Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernanța în cadrul uniunii economice și monetare (Pact bugetar). De asemenea, autoritățile prezintă un plan de acțiune pe termen mediu pentru a garanta că plățile sunt efectuate în

conformitate cu Directiva 2011/7/UE din 16 februarie 2011 a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale[4]. Ele consolidează cadrul referitor la achizițiile publice, inclusiv prin încurajarea achizițiilor la nivel central.

(5) Autoritățile pun în aplicare integral noile dispoziții legislative prevăzute în reforma cuprinzătoare a sistemului de pensii din 2016. Pentru a raționaliza cheltuielile din sistemul public de sănătate, autoritățile iau măsuri structurale axându-se pe îmbunătățirea eficienței, inclusiv un buget închis (plafon de recuperare) pentru a acoperi elementele care nu au făcut anterior obiectul recuperării. Ele publică un buletin actualizat privind prețurile pentru a reduce prețurile produselor farmaceutice, actualizează și publică periodic listele pozitive și negative și adoptă măsuri suplimentare în vederea îmbunătățirii penetrării medicamentelor generice.

(6) Autoritățile garantează introducerea și punerea în aplicare fără probleme a noii scheme privind venitul de solidaritate socială. Ele realizează o reformă majoră a sistemului de protecție socială, pe baza recomandărilor relevante formulate în cadrul analizei sistemului de protecție socială furnizate de Banca Mondială. Reforma vizează simplificarea sistemului și o mai bună orientare către nevoile persoanelor cele mai vulnerabile, inclusiv redirecționarea resurselor către finanțarea introducerii la nivel național a noii scheme privind venitul de solidaritate socială.

(7) Pentru a proteja stabilitatea financiară, autoritățile publică o foaie de parcurs pentru relaxarea controalelor asupra capitalului, evitând întârzierile nejustificate fără a compromite stabilitatea financiară. Ele evaluează și abordează obstacolele din calea pieței secundare pentru creditele neperformante, identificate în raportul privind analiza punerii în aplicare a Legii nr. 4354/2015, în vederea simplificării procesului de autorizare pentru administratorii de credite neperformante. Autoritățile instituie un sistem de soluționare extrajudiciară a creditelor neperformante și asigură punerea în aplicare fără probleme a acestuia, permițând accesul la mecanism atât al debitorilor mari, cât și al celor mici cu o datorie care depășește un prag minim și supunând toate elementele datoriei, inclusiv datoria privată și publică, cu excepția contribuțiilor de securitate socială și a impozitelor reținute, mecanismului de restructurare a datoriilor. De asemenea, autoritățile modernizează cadrul referitor la insolvența întreprinderilor și garantează punerea în aplicare eficace a acestuia, cu un accent deosebit pe rolul administratorilor judiciari în cadrul procedurilor de insolvență. Ele revizuiesc Codul de procedură civilă, în vederea alinierii acestuia la cele mai bune practici ale Uniunii.

(8) Pentru a promova creșterea, competitivitatea și investițiile, autoritățile continuă să elaboreze și să pună în aplicare o gamă amplă de reforme destinate piețelor de produse, vizând atingerea celor mai bune practici ale Uniunii. Reformele includ: punerea în aplicare în continuare a recomandărilor din cadrul setului de instrumente al OCDE în vederea înlăturării obstacolelor din calea concurenței la nivelul unei game largi de sectoare; reforme pentru liberalizarea autorizării investițiilor și reducerea sarcinii administrative aferente înființării unei întreprinderi; măsuri suplimentare referitoare la liberalizarea profesiilor reglementate; reforme pentru modernizarea cadrului privind utilizarea terenurilor, inclusiv amenajarea teritoriului și cadastru; și măsuri pentru consolidarea funcționării sectoarelor apei și transporturilor.

(9) În ceea ce privește piața muncii, Grecia adoptă legislație pentru a clarifica faptul că reformele privind negocierea colectivă din 2011 vor fi extinse până la sfârșitul

[4] JO L 48, 23.2.2011, p. 1.

programului. Autoritățile înlocuiesc cadrul administrativ actual pentru concedierile colective cu o procedură de notificare de maximum trei luni care nu presupune o aprobare *ex-ante* și modifică legislația privind acțiunile sindicale. De asemenea, ele iau măsuri suplimentare pentru combaterea muncii fără forme legale și pentru consolidarea învățământului profesional și tehnic și pun în aplicare planul de acțiune pe trei ani privind educația.

(10) Autoritățile continuă punerea în aplicare a unor reforme ample pe piețele energiei electrice, pentru a le alinia la legislația și politicile Uniunii, pentru a le face mai moderne și mai competitive, pentru a reduce chiriile cu caracter de monopol și ineficiențele, pentru a promova inovarea și a favoriza introducerea pe scară mai largă a energiei din surse regenerabile și a gazelor și pentru a asigura transferul beneficiilor tuturor acestor schimbări către consumatori. Pe piața energiei electrice, pentru a atinge obiectivele convenite în ceea ce privește cota de piață a operatorului istoric, autoritățile continuă punerea în aplicare a licitațiilor de energie electrică și propun măsuri structurale necondiționate pentru a transfera o parte din capacitatea de generare a operatorului istoric, în conformitate cu deciziile relevante ale Comisiei Europene[5]. Autoritățile continuă, de asemenea, procesul care are ca scop separarea deplină a structurii de proprietate a operatorului de sistem de transport de operatorul istoric, continuă punerea în aplicare a reformei stimulentelor pentru energiile din surse regenerabile și garantează punerea în aplicare la timp a altor reforme ale piețelor. Pe piața gazelor, continuarea punerii în aplicare a reformelor existente asigură, printre altele, că toți clienții vor beneficia pe deplin de dreptul de a schimba furnizorul până în 2018, conform planificării. Autoritățile iau măsuri suplimentare pentru a înlătura obstacolele rămase în calea concurenței efective pe piețele angro și cu amănuntul ale gazelor și pentru a promova interconectările, precum și diversificarea surselor de aprovizionare.

(11) Autoritățile continuă să pună în aplicare un program și politici de privatizare ambițioase, care sprijină investițiile. Autoritățile se angajează să faciliteze procesul de privatizare și să finalizeze toate acțiunile necesare la nivel de guvern pentru a permite desfășurarea cu succes a licitațiilor. În acest sens, autoritățile finalizează toate acțiunile necesare convenite, pe o bază trimestrială, între Fondul de dezvoltare a activelor Republicii Elene (HRADF), instituții și guvern. Lista acțiunilor în curs ale guvernului a fost aprobată de Consiliul de administrație al HRADF. Ca urmare a înființării Corporației Elene pentru Active și Participații (HCAP), care va deține active elene valoroase, autoritățile garantează că gestionarea și normele interne ale HCAP respectă standardele și cele mai bune practici la nivel internațional, inclusiv Orientările OCDE privind guvernanța întreprinderilor de stat. Obiectivul general al HCAP este de a gestiona activele grecești valoroase și de a proteja, de a crea și, în ultimă instanță, de a maximiza valoarea acestora, pe care o va monetiza prin intermediul privatizărilor și prin alte mijloace.

(12) O prioritate-cheie a programului este, în continuare, modernizarea statului și a administrației publice. Autoritățile acordă o atenție deosebită punerii în aplicare a măsurilor deja adoptate în cadrul programului în vederea îmbunătățirii eficienței sectorului public în ceea ce privește furnizarea de bunuri și de servicii publice esențiale, cu referire specială la recrutarea și depolitizarea managerilor, la evaluările performanței și la mobilitate. Ele iau măsuri pentru a spori eficacitatea sistemului judiciar, inclusiv prin permiterea implementării licitațiilor electronice, precum și

[5] Deciziile C(2008) 824 final și C(2009) 6244 final, care au fost confirmate de hotărârile Tribunalului Uniunii Europene din 15 decembrie 2016 în cauza T-169/08 RENV și, respectiv, în cauza T-421/09 RENV.

pentru a intensifica lupta împotriva corupției. Independența instituțională și operațională a instituțiilor-cheie, cum ar fi administrația fiscală și Institutul de statistică (Elstat), este consolidată prin punerea în aplicare în continuare a reformelor adoptate.”

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Elene.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele